

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/249/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512202749
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2512202749.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačaja a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35697270, proti žalovanej: W. O., nar. XX. A. XXXX, bytom A.. J. B. XX, Q., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na podporu práv spotrebiteľov, o. z., Seberíniho 9, Bratislava, o zaplatenie 839,08 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 8. októbra 2013 č. k. 7C/93/2012-60 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a náhrady trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ť o v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 440,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 440,14 eur od 18. 6. 2010 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol, III. určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. A4499672 zo dňa 5. 8. 2009 pod bodom 6 v časti zmluvnej pokuty vo výške 67,- eur, ktorú je povinný Účastník zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti; zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. A3716031 zo dňa 5. 8. 2009 pod bodom 2.5 v časti zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur, ktorú je povinný Účastník zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti, je ako neprijateľná neplatná, IV. uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 2,- eurá. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne podľa § 43 ods. 1, ods. 2 ZoET (zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších zmien a doplnení), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 účinného k 31. 12. 2009 a 30. 11. 2009, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. k/, ods. 5, § 54 ods. 1, § 517 ods. 1, ods. 2, § 544 ods. 1, ods. 2 O. z. (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení - Občianskeho zákonníka), § 153 ods. 4 O. s. p. (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení - Občianskeho súdneho poriadku), keď z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaná si nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo Zmluvy, riadne a včas nezaplatila cenu poskytovaných služieb bližšie špecifikovaných vo faktúrach, a preto jej súd prvého stupňa uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni cenu poskytnutých služieb vo výške 440,14 eur. Primárny vzťah medzi účastníkmi konania bol založený Zmluvou o pripojení č. A4499672 z 5. 8. 2009, Dodatkom č. A4499672 z 5. 8. 2009, Zmluvou o pripojení č. A3716031 z 28. 4. 2008, Dodatkom k zmluve č. A3716031 z 5. 8. 2009. Zmluva o pripojení má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pričom žalobkyňa ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných (typových), resp. formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané vo viacerých prípadoch, sú vopred pripravené a spotrebiteľia zmluvné podmienky v nich uvedené nemôžu ovplyvniť. Rovnako tak bolo i v prípade dojednaní o zmluvnej pokute. Táto nebola

osobitne vyjednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zaväzuje žalovanú na jej zaplatenie v prípade porušenia zmluvy počas celej viazanosti, a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované dodávateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. Žalobkyňa ako dodávateľka teda nerozlišovala medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Takéto zmluvné dojednanie preto súd prvého stupňa určil ako neplatnú zmluvnú podmienku, resp. neprijateľnú zmluvnú podmienku a plnenie z nej vyplývajúce žalobkyni nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žalobkyni, ktorá mala percentuálny úspech 4% priznal ich náhradu vo výške 2,- eurá, ktorú sumu uložil zaplatiť žalovanej ako menej úspešnej.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa - proti časti, ktorou bola určená zmluvná podmienka ako neprijateľná - a to z dôvodu, že takéto rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie v tejto časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne, aby ho zmenil tak, že zmluvnú podmienku nevyhlási za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal okolnosťami, za ktorých bola Zmluva, Dodatok uzatvorený. Mal najprv skúmať, či bola daná podmienka dojednaná individuálne a či ňou bola zároveň spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa vzhľadom na všetky okolnosti. Žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmlúv o pripojení a z Dodatkov tým, že nezaplatila vyúčtované ceny za poskytnuté služby. Dôvodom uzatvorenia Dodatku bola pre žalovanú možnosť získať zvýhodnenie v cenách za telekomunikačné služby oproti platnému cenníku a za to žalobkyňa žiadala zotrvanie v zmluvnom vzťahu po dobu 15 mesiacov. Pre zabezpečenie plnenia tejto podmienky bola dohodnutá sankcia za porušenie tejto podmienky, zmluvná pokuta. Má za to, že spotrebiteľ má dostatočnú vyjednávaciu silu a môže vplývať na obsah Dodatku, aj pokiaľ ide o zmluvnú pokutu. Sankcia za nedodržanie riadneho plnenia si povinností je vyvážená výhodami spotrebiteľa, ktoré získava pri uzatváraní Dodatku, ako je najmä zvýhodnenie v cenách za telekomunikačné služby, atď.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, ani sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých častiach vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7C/93/2012 je zaplatenie sumy 839,08 eur s príslušenstvom.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým tento určil neprijateľnosť konkrétnej zmluvnej podmienky v zmluve o pripojení uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých okresným súdom dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak

zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vypořiadat' sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Vo vzťahu k určaniu dojednania o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku neplatí to, čo u úrokov z omeškania, čiže nie je tu obdoba žiadnej obraznej „záchranej brzdy“ v podobe nástupu zákonných úrokov z omeškania (pre prípad výpadku tých dojednaných zmluvne, avšak pri uplatnení noriem spotrebiteľského práva neprijateľne). Logickým dôsledkom toho (i pre odlišnosť v charaktere ochrany normami spotrebiteľského práva - oproti úprave z noriem občianskeho práva vo všeobecnosti) musí byť, že dojednanie o zmluvnej pokute môže z pohľadu prijateľnosti (a platnosti) podmienky buď obstáť alebo naopak padnúť len ako celok (i so všetkými rizikami z toho pre strany zmluvného vzťahu plynúcimi, opäť na rozdiel od bežnej úpravy zmluvných pokút v ust. § 544 - 545 O. z. a práva súdu ich výšku znížiť podľa § 545a O. z.).

Slovenský právny poriadok neustanovuje (na rozdiel od výšky úrokov z omeškania) pre výšku zmluvných pokút žiaden strop (obmedzenie) a principiálne by šlo akceptovať i obhajobu konkrétnej výšky zmluvnej pokuty v prejednávanej veci záujmom operátora mobilnej a internetovej telekomunikačnej siete na doplatení „škody“ na technickom vybavení (modem), poskytnutého v očakávaní riadneho plnenia si povinností zo strany zákazníka (ak sa príslušné očakávanie nenaplní) a na zaplatení paušalizovanej náhrady škody za rovnako očakávaný (avšak počínaním zákazníka zmarený) stav nárastu majetku operátora o platby za služby počas doby viazanosti. Prijat' ale už nešlo (a to predovšetkým pre argumenty ponúknuté už súdom prvého stupňa) konkrétnu podobu dojednania o tzv. pevnej zmluvnej pokute (nezohľadňujúcej najmä faktor dĺžky zotrvania spotrebiteľa pri riadnom plnení povinností, vyplývajúcich mu zo zmluvy).

Práve toto (nezakotvenie - v zmluvnom dojednaní, o ktoré tu ide - takého spôsobu určenia výšky zmluvnej pokuty, ktorý by bol schopný vyhodnocovať aj pomer dĺžky času „stráveného“ riadnym plnením si zmluvných povinností spotrebiteľom a dĺžky času, v ktorom to takto naopak nebolo) i v spojitosti s nutnosťou dodávateľa (veriteľa) sa v spotrebiteľských vzťahoch takpovediac „trafiť“ (aby dojednanie ešte šlo považovať za prijateľné a preto tiež za platné) potom v prejednávanej veci aj podľa názoru tunajšieho odvolacieho súdu musí mať za následok 1. záver o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky a 2. nemožnosť vyhovieť žalobe v časti opretej o takúto podmienku (s nemožnosťou na tomto nič zmeniť akýmkoľvek dôkazom vrátane tých naznačovaných odvolaním).

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia neprijateľnosti citovanej zmluvnej podmienky podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil, keď tento správne rozhodol aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovaná návrh na priznanie náhrady trov konania nepodala.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.